

Zadání TMF 2005

1. Vážka

Navrhněte model letu vážky. Zkoumejte hlavní parametry a odůvodněte váš model.

2. Problém dvou koulí

Dvě dotýkající se koule umístěné na nakloněném žlábků se neskutálejí dolů. Vysvětlete tento jev a najděte podmínky, za kterých k němu dochází.

3. Lavina

Za jakých podmínek nastává lavina? Zkoumejte tento jev experimentálně.

4. Kapalinový skok

Když hladký sloupec vody narazí na vodorovnou plochu, paprscitě se rozstříkne. Na jistém poloměru výška najednou stoupá. Zkoumejte podstatu tohoto jevu. Co se stane, když je použita kapalina s větší viskozitou než voda?

5. Fata morgána

Vytvořte fatu morgána, která vzniká na poušti nebo na silnici, v laboratoři a studujte její parametry.

6. Šum

Když kapička vody nebo jiné kapaliny spadne na horký povrch, vydá zvuk. Na jakých parametrech tento zvuk závisí?

7. Poskakující špunt

Vana nebo dřez jsou naplněny vodou. Vytáhněte špunt a umístěte plastovou kouli nad odtokovou díru. Jak voda odtéká, koule začne kmitat. Zkoumejte tento jev.

8. Větrné auto

Zkonstruuje auto, které bude poháněno výhradně na větrnou energii. Auto by mělo být schopné jet rovně do větru. Určete účinnost vašeho auta.

9. Zvuk ve sklenici

Naplňte sklenici vodou. Do sklenice vhodte lžičku soli a zamíchejte. Vysvětlete změnu zvuku tvořeného cinkáním lžičky o stěnu sklenice v průběhu rozpouštěcího procesu.

10. Rychlost toku

Smíchejte železný prach (železné piliny) s rostlinným olejem. Propojte dvě nádoby plastovou trubicí a dovolte směsi protékat trubicí. Vymyslete externí mechanismus ke kontrole rychlosti toku směsi.

11. Kapičky vody

Když je proud kapiček vody namířen pod malým úhlem na hladinu vody v nádobě, kapičky můžou odskočit od hladiny a kutálet se po ní než splynou s ostatní masou vody.

V některých případech kapičky zůstávají na hladině významný čas déle. Mohou se dokonce před splnutím potopit. Zkoumejte tyto jevy.

12. Rotace míčku

Rotace může být užita ke změně letové dráhy míče ve sportu. Zkoumejte pohyb rotujícího míče, např. ping-pongového nebo tenisového, aby byly parametry efektu významné.

13. Tvrdý škrob

Směs škrobu (např. kukuřičné mouky nebo kukuřičného škrobu) a trocha vody má některé zajímavé vlastnosti. Zkoumejte, jak se její viskozita změní, když se směs míchá.

Demonstrují tento efekt ještě nějaké jiné běžné látky?

14. Einstein-de Haas experiment

Když působíte vertikálním magnetickým polem na kovový válec zavěšený na vlákně, válec začne rotovat. Studujte tento jev.

15. Optický lom

Vezměte dva skleněné hranoly oddělené malou mezerou. Zkoumejte za jakých podmínek světlo dopadající v úhlu větším než je kritický úhel není absolutně vnitřně odraženo.

16. Překážka v trychtýři

Zrnitý materiál je unášen ven z nádoby skrz trychtýř. Zkoumejte, jestli je možné zvýšit odtok umístěním překážky nad odtokovou trubicí.

17. Oceánový „Solaris“

Průhledná nádoba je do poloviny naplněna nasyceným solným roztokem a potom je opatrně dolita čistou vodou. Mezi těmito kapalinami se utváří různorodá hranice. Zkoumejte její chování, když je spodní kapalina zahřívána.